

ด่วนที่สุด

ที่ มท.๐๓๐๑/ ๒๕๖๐

บันทึกเลขที่การนายกรัฐมนตรี
 ที่ ๐.4.4.6.8 ๕๔4 31
 วันที่ ๒๒ มี.ค.๖๐ เวลา ๑๕.๑๐ น.

กระทรวงมหาดไทย

10/12

มีนาคม

บันทึกเลขที่การคณะรัฐมนตรี
 วันที่ ๓๓ ๖๕ ๕๔๕
 วันที่ ๒๒ มี.ค.๖๐ เวลา ๑๕.๑๐ น.

เรื่อง การดำเนินงานจัดสร้างพุทธมณฑล

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๓/๑๗๕๐
 ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ประวัติความเป็นมาของการดำเนินงานจัดสร้างพุทธมณฑล
 ๒. ผลงานที่กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามโครงการจัดสร้างพุทธมณฑล
 ไปแล้ว

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ ลงมติว่า
 เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการจัดสร้างพุทธมณฑลสำเร็จลุล่วงไปในเวลาอันสมควร จึง
 ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการต่อไป และให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเสนอคณะกรรมการ
 ดำเนินงานจัดสร้างพุทธมณฑลขึ้นมาแต่งตั้งใหม่ โดยให้มีกรรมการฝ่ายสงฆ์ร่วมด้วย และให้มี
 การร่วมมือประสานงานกับทางมูลนิธิภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป นั้น

โดยที่โครงการจัดสร้างพุทธมณฑลนี้ กระทรวงมหาดไทยได้รับมติจากคณะ
 รัฐมนตรีให้รับช่วงงานมาจากคณะกรรมการจัดงานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๐๐
 เป็นต้นมา จนกระทั่งบัดนี้เวลาไถ่ล่วงเลยมาประมาณ ๒๐ ปีแล้ว การดำเนินงานก็ยังไม่แล้วเสร็จ
 ตามโครงการ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่คณะกรรมการฯ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ
 ประจำ มีภาระกิจซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบเป็นอันมาก ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการ
 พุทธมณฑลให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ได้ ประกอบกับขาดงบประมาณในการดำเนินงานอยู่เป็นจำนวนมาก
 ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานจัดสร้างพุทธมณฑลสำราญนั้นก็คือ การ
 เวนคืนที่ดิน ๒,๕๐๐ ไร่ ที่จะทำการก่อสร้างพุทธมณฑลตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
 ในท้องที่ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี และตำบลบางกระพิก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
 พ.ศ.๒๕๐๕ กล่าวคือ เจ้าของที่ดินบางรายไม่ยอมขายที่ดินคิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐ ไร่เศษ
 และที่ดินซึ่งมีปัญหาทั้งกล่าวเป็นพื้นที่บริเวณที่จะต้องดำเนินการสร้างองค์พระพุทธรูปสูง ๒,๕๐๐ นิ้ว
 จึงได้ทำการฟ้องขอให้ศาลสั่ง โดยให้เวนคืนที่ดินดังกล่าวตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
 ที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ฎีกาที่ ๑๓๖๖ ถึง ๑๓๖๘/๒๕๖๖ อุปสรรคใน
 เรื่องที่ดินจึงหมดสิ้นไป

บัดนี้ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ กระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะได้อำนาจพิจารณาอนุญาตการดำเนินงานจัดสร้างพุทธมณฑลเสียใหม่ โดยขอให้พิจารณาและมีมติในเรื่องสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. ขอให้พิจารณาอนุญาตโครงการจัดสร้างพุทธมณฑลแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

๑.๑ กระทรวงมหาดไทยมีภาระกิจอื่นที่ต้องปฏิบัติจัดทำอยู่เป็นอันมาก ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรมการปกครอง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้เป็นเจ้าของเรื่องรับผิดชอบดำเนินงานจัดสร้างพุทธมณฑลนั้น ปัจจุบันมีภาระกิจโดยตรงทวีมากขึ้นทุกวัน อีกประการหนึ่ง เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของงานซึ่งเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาโดยตรงแล้ว หากจะมอบให้กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีหน่วยงานเฉพาะในเรื่องนี้เป็นผู้ปฏิบัติจัดทำก็จะเป็นการป้องกันข้อครหาว่า กรมการปกครองหรือกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติงานซ้ำซ้อนกับงานของกระทรวงมหาดไทยกรมอื่นอีกด้วย

๑.๒ งานการจัดสร้างพุทธมณฑลนี้ ทางฝ่ายคณะสงฆ์ก็ได้ให้ความสนใจอย่างยิ่ง ทั้งยังมีมูลนิธิภูมิพลโลกซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๔ ให้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการเป็นผู้สนับสนุนด้วย ฉะนั้น หากจะมอบให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยราชการที่ดำเนินการจัดสร้างพุทธมณฑล ก็จะสามารถประสานงานร่วมกับฝ่ายคณะสงฆ์และมูลนิธิภูมิพลโลกได้อย่างราบรื่น ทั้งนี้ ขอให้โอนทั้งทรัพย์สินและหนี้สินของโครงการพุทธมณฑล ซึ่งกระทรวงมหาดไทยดำเนินการอยู่ให้กับกระทรวงศึกษาธิการด้วย

๑.๓ โครงการพุทธมณฑลนี้ มีงานอันเป็นสาระสำคัญหลายประการที่ต้องอาศัยหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ คือ กรมศิลปากร กรมการศาสนา และคำแนะนำของคณะสงฆ์ เช่น งานเกี่ยวกับการออกแบบพระพุทธรูป งานเกี่ยวกับพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา งานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย เป็นต้น งานต่าง ๆ เหล่านี้ต้องใช้ความรู้เฉพาะด้าน และมีรายละเอียดมากมาย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการและคณะสงฆ์มีผู้รู้ชำนาญในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวพร้อมอยู่แล้ว เช่น กรมการศาสนา กรมศิลปากร ฯลฯ งานจะดำเนินไปได้อย่างดียิ่ง

๑.๔ การที่กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการจัดสร้างพุทธมณฑลนั้น ได้ใช้จ่ายจากการจำหน่ายพระเครื่องฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ แต่เพียงอย่างเดียว งานอาจจะดำเนินไปไม่ไ้รวดเร็วเท่าที่ควร ถ้าได้มีการโอนการดำเนินงานทั้งหมดให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีคณะสงฆ์และมูลนิธิภูมิพลโลกสนับสนุน ก็จะสามารถขอกฎหมายไปยังประชาชนผู้มีจิตศรัทธาได้อย่างกว้างขวาง เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับบุญกุศลและพระพุทธศาสนาโดยตรง ทั้งจะได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิ องค์การกุศลต่าง ๆ รวมตลอดทั้งบรรดาพระเถระานุเถระต่าง ๆ ที่มีผู้เคารพนับถืออยู่ทั่วพระราชอาณาจักร การก่อสร้างก็จะสำเร็จได้โดยง่ายยิ่งขึ้น

สำหรับกระทรวงมหาดไทยนั้น พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือและสนับสนุนการ
ดำเนินงานนี้ต่อไปอย่างเต็มกำลังความสามารถ

๒. หากคณะรัฐมนตรียืนยันที่จะให้กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการจัดสร้าง
พุทธมณฑลต่อไป กระทรวงมหาดไทยก็จะขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากชอบด้วยคำวิ ขอบได้โปรดนำเข้าสู่ที่ประชุม
คณะรัฐมนตรีต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(เปรม ติณสูลานนท์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร.๒๒๒๓๔๔๔